

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ М'ЯСНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ВНЕДРЕНИЮ ЛОГИСТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ НА ПРЕДПРИЯТИИ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ
THE METHODOICAL ATTITUDE TOWARDS IMPLEMENTATION OF THE LOGISTICS SYSTEM THAT IMPROVES IN PRODUCTIONS OF THE MEAT INDUSTRY BUSINESSES

У статті розглянуті методичні підходи до впровадження логістичної системи, яка дозволяє підвищити конкурентоспроможність виробництва підприємств м'ясної галузі.

Ключові слова: виробничий процес, логістична система, підприємство, м'ясна промисловість.

В статье рассмотрены методические подходы к внедрению логистической системы, которая позволяет повысить конкурентоспособность производства предприятий мясной промышленности.

Ключевые слова: производственный процесс, логистическая система, предприятие, мясная промышленность.

The Article covers the methodical attitude towards implementation of the logistics system that improves in productions of the meat industry businesses.

Key words: industrial process, logistics system, enterprise (business), meat industry.

Постановка проблеми. В умовах підготовки України до вступу в СОТ і необхідності відповідати світовим стандартам господарювання

підприємства м'ясної промисловості мають застосовувати сучасні методи управління й водночас освоювати новітнє технологічне середовище за умов обмежень сировинних, фінансових, технічних і трудових ресурсів. Серед вітчизняних наукових розробок поки що відсутні прийнятні рішення з управління підприємствами м'ясної промисловості, які б базувалися на використанні світового досвіду та логістичного підходу щодо підвищення конкурентоспроможності виробництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Не вирішеною проблемою залишається застосування логістичного підходу до управління підприємством м'ясної промисловості. Тому виникає необхідність створити таку логістичну систему на рівні підприємства, яка б відповідала та контролювала всі логістичні виробничі процеси, що відбуваються в середині підприємства.

Формулювання цілей статті. Визначення сутності логістичної системи, її структурних складових, елементів та призначення в процесі ефективного управління діяльністю підприємства м'ясної промисловості.

Виклад основного матеріалу. Впровадження нової філософії менеджменту – «Ощадливого виробництва» – передбачає врахування логістичного підходу до виробничих процесів для ліквідації нерациональних та непродуктивних виробничих операцій та оптимізації матеріальних, фінансових, інформаційних потоків з метою отримання економії витрат на виробництво та реалізацію продукції.

Федулова Л.І. зазначає, що нині логістика є однією із загально визнаних сучасних вискоєфективних концепцій менеджменту і застосовується в управлінні багатьма підприємствами всіх сфер діяльності у Європі, США, Японії та інших країнах [1].

Аналіз діяльності підприємств м'ясної промисловості виявив, що вони не інтегрують своїх постачальників і споживачів в єдину логістичну систему. Досвід провідних зарубіжних підприємств свідчить, що

внутрішньовиробнича інтеграція та координація кожної з ланок логістичної системи в межах всього підприємства є необхідною умовою ефективного функціонування всієї системи.

Більшість вчених розглядає логістичну систему як «сукупність функціонально співвіднесених елементів (процесів, ланок), які визначають сутність та призначення потоково-процесного об'єкту, що підлягає оптимізації на основі універсальної концепції теорії логістики» [2].

Модель логістичної системи виробничих процесів на підприємстві представлена на рис. 1.

Гончаров В. М., Зінченко А. М. в роботі «Організація і моделювання сучасного складального виробництва» вважають, що логістична система

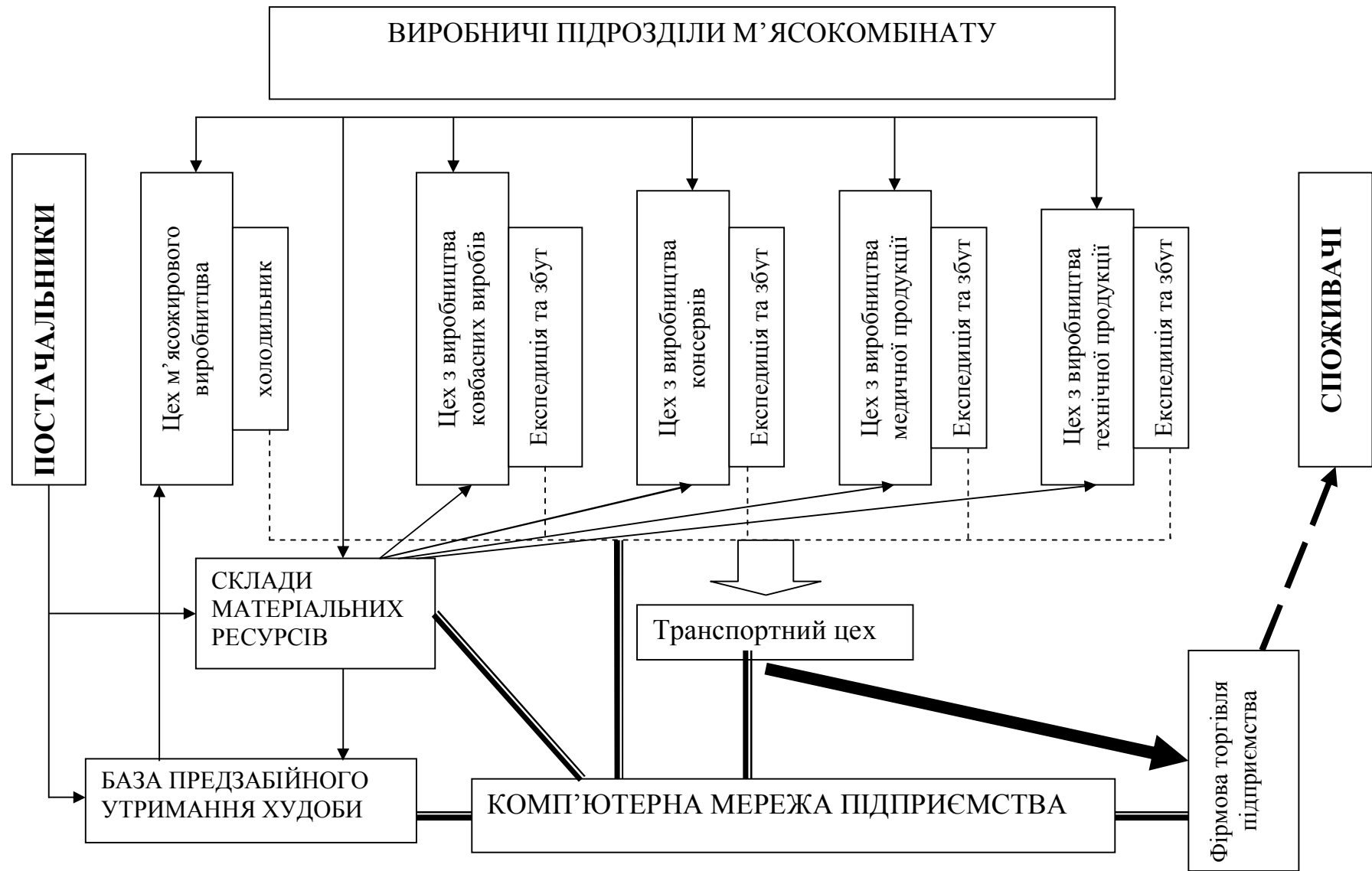

Рис. 1. Модель логістичної системи виробничих процесів на підприємстві м'ясної промисловості

Вона являє собою спеціалізоване розташування інформації, засобів її обробки та передачі за допомогою інтегрованого комплексу відповідних технологій всередині інформаційних потоків по відношенню до інших елементів логістики, виробництва, та маркетингу з метою досягнення максимальної ефективності їх використання [2].

На думку Лопатенка Л.О. завданнями оцінки економічної ефективності логістичної системи мають бути: формування концепції економічної ефективності логістичної системи на основі системного підходу; виявлення ефектоутворюючих факторів; формування системи показників економічної ефективності логістичної системи; виявлення та мобілізація резервів підвищення економічного ефекту логістики на конкурентному підприємстві [3].

Одним із прийомів, спрямованих на скорочення виробничих витрат є удосконалення і розвиток ланцюжків матеріально-технічного постачання і виробничих процесів на базі застосування сучасних логістичних методів. Застосування логістичної системи на підприємстві м'ясної промисловості надає наступні переваги:

- скорочення тривалості операційного циклу виготовлення продукції;
- скорочення всіх видів запасів;
- швидке реагування на зміну попиту та пропозиції споживачів;
- забезпечення безперебійності виконання операційного циклу (вчасна подача сировини, матеріалів, тари тощо);
- зниження втрат сировини (природні втрати для м'яса в напівтушах при усушці на холодильнику), матеріалів, спецій тощо;
- підвищення якості продукції за рахунок використання якісних матеріальних ресурсів;
- зміцнення й закріплення зв'язків постачальників, виробників та торгівлі;

- отримання соціального ефекту за рахунок ліквідації рутинних операцій, організації творчої та менш психологічно напруженої діяльності учасників логістичних операцій, забезпеченні високої культури обслуговування споживачів.

Для підприємств м'ясної промисловості характерна увага до підрозділів, що обслуговують основне виробництво (складське господарство, транспортний цех та ін.). Управління підприємством неодмінно пов'язане з організацією та управлінням, забезпеченням кадрами, сировиною, матеріальними, енергетичними ресурсами, збутом продукції, внутрішніми розміщеннями й переміщеннями матеріальних та інших ресурсів, обміном інформацією. Забезпечення своєчасного постачання та обробки необхідної кількості ресурсів, що відповідають усім вимогам якості, з мінімальними витратами є актуальним. Для підприємств м'ясної промисловості, тому що вся готова продукція має невеликий термін зберігання та реалізації (наприклад, для варених ковбас, сосисок – 24-48 годин тощо).

Сучасне складське господарство підприємства має розвинуту структуру: внутрішні склади знаходяться безпосередньо в цехах (склади основних та допоміжних матеріалів), готової продукції (експедиція та збут) – в ковбасному, в консервному та інших цехах. Наприклад, база передзабійного утримання худоби та холодильник одночасно проектується поряд з цехом м'ясожирового виробництва, склад паливо-мастильних ресурсів згідно проектування повинен розташовуватися окремо від виробничої зони підприємства.

Транспортний цех займається транспортуванням сировини, матеріалів, тари, запчастин, обладнання на підприємство і доставкою готової продукції у торговельну мережу. Організація роботи основних цехів здійснюється у взаємозв'язку з складським господарством, транспортним цехом, торговельною мережею. Забезпечення мінімізації витрат з урахуванням даної залежності та впливу дозволяє

впровадження логістичного підходу до функціонування виробничої системи підприємства:

- планування, управління й контроль матеріального потоку здійснюється відповідно до інформаційного потоку;
- координація та регулювання постачання, складування і транспортного обслуговування;
- ефективність матеріально-технічного забезпечення залежить від координації та регулювання постачанням, складуванням і транспортним обслуговуванням;

Отже, логістичний підхід виступає основною функцією управління та контролю матеріалів і готової продукції, як всередині так і поза межами підприємства, що забезпечує його конкурентоспроможність на ринку.

Для забезпечення організаційно-економічної стійкості підприємства необхідно розглянути всі підрозділи, які беруть участь у здійсненні даного логістичного циклу підприємства.

Логістичний цикл – це інтервал часу між оформленням замовлення на постачання товару та доставкою замовлення споживачеві [4].

Під час розроблення моделі логістичної системи підприємства привертають увагу на наступні принципи:

- визначити кількість виробничих підрозділів відповідно до постачальників продукції, транспортних витрат, кількості продукції, що виробляється згідно існуючих технологій;
- визначити оптимальну транспортну модель для кожного постачальника або споживача;
- всі складові логістичної системи повинні бути пов'язані між собою інформацією, транспортною та збутовою мережами;
- створення інформаційного центру накопичення та обробки інформації та документації (замовлень) для чіткого зворотнього зв'язку між всіма складовими логістичної системи.

При розробленні моделі логістичної системи враховують ряд факторів, які наведені в табл.1.

Таблиця 1

Фактори, які враховують при розробці логістичної системи на підприємствах м'ясної промисловості

Елементи логістичної системи	Фактори, які враховують при розробці логістичної системи підприємства
Кількість та розміщення виробничих структурних підрозділів	Виробничі підрозділи підприємства розміщують у відповідності до технологічного процесу виготовлення продукції (за предметним поділом) враховуючи комплексну переробку сировини, транспортні витрати та обсяги виробництва продукції
Кількість і розміщення складів	Велика кількість складів. Майже в кожному виробничому підрозділі є склад готової продукції (експедиція та збут). Терміни зберігання обмежені із-за швидкого псування.
Транспортна модель	Як, правило підприємство має власний транспортний цех (дільницю), самостійно займається закупівлею сировини (худоби) та постачанням готової продукції у торгівлю. На більшості підприємств галузі використовується маятникова модель при закупівлі сировини та кільцева модель при постачанні готової продукції у торгівельну мережу.
Зв'язок	Між всіма виробничими підрозділами (елементами логістичної системи) підтримується постійний інформаційний, контрольний та транспортний зв'язок через інформаційно-обліковий центр, що необхідно для успішного функціонування даної системи.
Інформаційний зв'язок	Підтримується через корпоративну комп'ютерну мережу підприємства.

Висновки. Викладена структура логістичної системи управління підприємством м'ясної промисловості є загальною та універсальною, бо враховує той факт, що кожне підприємство ставить перед собою завдання – зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції за рахунок економії сировинних, матеріальних, транспортних, трудових, фінансових ресурсів при оптимізації матеріально-інформаційних потоків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Федулова Л.І., Сіренко І.В. Організаційно-методологічні підходи до створення системи управління матеріальними та інформаційними потоками промислового підприємства на основі логістичного підходу.– К.: Науковий світ, 2001. – 301 с.
  2. Організація і моделювання сучасного складального виробництва: Наукове видання /В. М. Гончаров, А. М. Зинченко, Н. В. Зинченко та ін. – Донецьк: ТОВ «Альматер», 2005.– 160 с.
  3. Лопатенко Л.О. Концептуальні засади розвитку операційного менеджменту в Україні //Зб. матер. Всеукраїнської наук.-практ. конф.– К.: МАУП, 2006.– С.41–48.
  4. Крушельницька О.В. Управління матеріальними ресурсами: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2003.– 162 с.
  5. Єлетенко О.В. Структура логістичної інформаційної системи підприємства // Прометей. Регіональний збірник наукових праць з економіки. Вип. №1 (22). – Донецьк: ІЕПД НАН України, ДЕГІ, 2007. – С.204–206.
- Видання: Наукові праці НУХТ. – 2008. – №24. – С.74–76.